

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

**П Р А В И Л Н И К
О
СТУДИРАЊУ НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА НА
УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Источно Сарајево, јул 2018. година

На основу члана 64. став 2. тачка в) Закона о високом образовању (“Службени гласник Републике Српске” број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16 и 31/18) и члана 34. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, а у вези са чланом 122. Статута Универзитета, Сенат Универзитета на XLIX сјединици одржаној дана 12.07.2018. године, донио је

П Р А В И Л Н И К О СТУДИРАЊУ НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о студирању на другом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву ближе се уређују организација и извођење студија другог циклуса, напредовање студената у току студија, вредновање рада студената, трајање студија, поступак испитивања и оцјењивања, услови и поступак провођења завршног рада, додјелљивање диплома, издавање исправа о студијама, као и друга релевантна питања од значаја за остваривање студија другог циклуса на Универзитету у Источном Сарајеву (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

Студије другог циклуса на Универзитету организују се и остварују у складу са правилима студирања заснованим на Европском систему преноса и акумулације бодова (ECTS).

II ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 3.

- (1) Универзитет, односно факултети/академије организују и изводе академске студије другог циклуса из научних, умјетничких и стручних области за које су лиценцирани/акредитовани.
- (2) Други циклус студија може се организовати на факултетима/академијама на којима постоји бар једна генерација студената који су завршили први циклус студија по важећим прописима. Студијски програми подијељени су на студијске године и семестре.
- (3) У складу са ECTS, обим студијског програма износи 60 ECTS у једној студијској години, односно 30 ECTS у једном семестру.
- (4) Број бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе (теоријске или практичне, вјежби, семинара и слично) и времена за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање (тестови, колоквијуми, завршни испити, итд.).

Трајање студија

Члан 4.

- (1) Студије другог циклуса на академским студијским програмима трају једну или двије студијске године, а вреднују се са 60 ECTS, односно 120 ECTS и то на начин да у збиру са првим циклусом износи 300 ECTS.
- (2) Студије медицине и стоматологије изводе се као интегрисане студије првог и другог циклуса.

Упис на други циклус студија

Члан 5.

Конкурс за упис на студије другог циклуса расписује Универзитет прије почетка академске године.

Члан 6.

На студијске програме другог циклуса студија могу се уписати кандидати који су на академским студијама првог циклуса стекли најмање 180 ECTS, односно 240 ECTS.

Члан 7.

- (1) Право уписа на студије другог циклуса вреднованих са 60 ECTS, имају кандидати који су претходно завршили први циклус одговарајућих академских студија и стекли 240 ECTS.
- (2) Право уписа на студије другог циклуса вреднованих са 120 ECTS, имају кандидати који су претходно завршили први циклус одговарајућих академских студија и стекли 180 ECTS бодова.

Члан 8.

Факултети/академије су у обавези да реализују лиценциране/акредитоване студијске програме, односно лиценциране студијске моделе.

Члан 9.

- (1) Заинтересовани кандидати подносе пријаву на конкурс за упис на други циклус студија у року одређеном конкурсом.
- (2) Уз пријаву на конкурс кандидати прилажу документацију предвиђену конкурсом.

Члан 10.

- (1) Уколико је кандидат завршио студије првог циклуса у иностранству, потребно је да нострификује диплому.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана, поступку нострификације не подлијежу дипломе стечене у Републици Србији, а у складу са одредбама Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената ("Службени гласник Републике Српске", број 79/05).

Члан 11.

- (1) У случају да је кандидат завршио студијски програм првог циклуса студија који припада другој области у односу на студијски програм који жели да упише на другом циклусу студија, или је завршио студије по старом "неболоњском" наставном плану и програму на Универзитету или неком од других универзитета у земљи или иностранству, потребно је спровести поступак утврђивања еквивалентног броја ECTS бодова.
- (2) Поступак провођења еквиваленције, обављају комисије које одређује научно/умјетничко-наставно вијеће факултета/академије за сваки студијски програм.
- (3) Комисија из става 2. овог члана има предсједника, а у свом раду може тражити помоћ и мишљење наставника који нису чланови комисије.

Члан 12.

- (1) Процентуална еквивалентност сваког појединачног предмета исказаног у ECTS бодовима, изводи се из једног или више наставних предмета који је положио подносилац захтјева.
- (2) Предмети из става 1. овог члана се наводе у посебној колони са оцијењеним процентним учешћем у исказаној еквивалентности. Процентно исказивање се по правилу врши са кораком 5%.
- (3) На основу процентне вриједности добијене у складу са ставом 2. овог члана, прерачунава се еквивалент ECTS за сваки предмет из наставног плана студијског програма првог циклуса (заокружено на двије децимале).
- (4) Еквивалент ECTS бодова за изборне предмете врши се узимајући у обзир најповољнији предмет/е за кандидата. При томе се води рачуна да један предмет у процентуалној еквивалентности може учествовати највише 100%.

Члан 13.

- (1) Подносилац захтјева испуњава услове за упис, ако је стекао најмање 80% ECTS у односу на број ECTS којим је вреднован први циклус студија.
- (2) Приједлог комисије о еквивалентном броју ECTS, доставља се научно/умјетничком-наставном вијећу факултета/академије на разматрање и усвајање.

(3) Одлуку о еквиваленцији, доноси декан факултета на основу става научно/умјетничком - наставног вијећа факултета/академије.

Члан 14.

- (1) У случају да је број пријављених кандидата већи од броја утврђеног у конкурс, избор кандидата који су стекли право за упис, врши се на конкурентној основи.
- (2) Рангирање кандидата врши се на основу резултата постигнутих на првом циклусу студија. Факултети/академије могу прописати и додатне критеријуме (пријемни испит, испит за провјеру склоности и способности и сл.) што јасно мора бити назначено у тексту конкурса.
- (3) Број бодова по основу резултата постигнутих на првом циклусу студија добија се тако што се просјечна оцјена множи са укупним бројем ECTS бодова и тако добијени производ подијели са бројем семестара (укључујући и обнову) проведеним на првом циклусу студија.
- (4) Број бодова по основу прописаног додатног критеријума, као и потребан минималан број бодова, дефинише факултет/академија.
- (5) Укупан број бодова на факултетима/академијама који прописују додатне критеријуме утврђује се сабирањем бодова дефинисаним у ставовима 3. и 4. овог члана.
- (6) У случају да два или више кандидата имају исти број бодова, предност има кандидат са оствареном вишом просјечном оцјеном на првом циклусу студија.

Члан 15.

- (1) Редослијед кандидата за упис на студијски програм другог циклуса студија утврђује се на основу укупног броја остварених бодова.
- (2) Право на упис стиче кандидат који је рангиран у оквиру утврђеног броја студената из члана 5. става 2. овог правилника.
- (3) Ранг листа кандидата објављује се на интернет страници Универзитета и интернет страници и огласној табли факултета/академије.
- (4) Кандидати за упис, могу поднијети приговор на поступак рангирања.
- (5) Приговор се подноси декану факултета/академије у писаној форми у року од 24 часа од објављивања резултата.
- (6) Декан факултета/академије, рјешава по приговору кандидата у року од 3 (три) дана, при чему је донесена одлука коначна.
- (7) Кандидат који у предвиђеном року није извршио упис, губи право уписа, а умјесто њега, право на упис, стиче сљедећи кандидат са ранг листе.

Структура студијског програма и организација наставе

Члан 16.

Студијским програмом утврђују се:

- а) назив и циљеви студијског програма,
- б) модел студијског програма,
- в) област образовања којој припада студијски програм,
- г) врста студија и исход процеса учења,
- д) научни, умјетнички и стручни назив,
- ђ) услови за упис на студијски програм,
- е) листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем,
- ж) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
- з) трајање студија и потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
- и) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
- ј) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
- к) бодовна вриједност завршног (мастер) рада исказана у складу са ECTS бодовима,

- л) услови уписа студента у сљедећи семестар или триместар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
- љ) начин избора предмета из других студијских програма,
- м) услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија,
- н) остала питања од значаја за извођење студијског програма.

Члан 17.

Реализација наставног плана и програма другог циклуса студија одвија се у складу са академским календаром и распоредом наставе.

Члан 18.

- (1) Наставни програми предмета на другом циклусу студија дају се у истој форми као и за предмете са првог циклуса студија.
- (2) Студент пријављује изборне предмете које жели да слуша приликом првог уписа у одговарајућу годину студија.
- (3) Избор предмета, урачунавајући и обавезне предмете, врши се на начин да укупно оптерећење студента по семестру не може бити веће од 30 ECTS, односно 60 ECTS за годину.
- (4) Настава се изводи кроз предавања и вјежбе (аудиторне, лабораторијске, рачунарске, итд.), те кроз самосталне семинарске радове, самосталне пројекте, теренски рад, итд.
- (5) Седмични фонд наставе износи 20–25 школских часова.
- (6) Факултет/академија задржавају право да на почетку академске године прецизирају структуру изборних предмета за које ће се организовати настава, на основу интересовања кандидата и расположивих ресурса.

Члан 19.

- (1) При поновном упису студијске године, студент може промијенити изборне предмете. На лични захтјев студента, факултет/академија може студенту одобрити факултативно слушање неких предмета, уколико оцијени да за то постоје организационе могућности.
- (2) У случају измјене наставног плана или програма, студент који обнавља годину обавезан је прихватити настале измјене.

Члан 20.

- (1) Наставни процес се одвија у складу са академским календаром Универзитета који усваја Сенат Универзитета.
- (2) Настава се изводи према утврђеном распореду часова. Факултети/академије су дужни да распоред часова објаве најкасније 10 (десет) дана прије почетка наставе.
- (3) Предметни наставник је обавезан да, у складу са студијским програмом, за сваки наставни предмет утврди план рада који укључује термине и начин провјере знања (тестове, пројекте и сл.), као и остале облике индивидуалног рада студената (семинари, пројекти, задаће и др.), водећи при томе рачуна да сви наведени облици активности и обавеза студената буду усаглашени са утврђеним оптерећењем студената.
- (4) План рада из става 1. овог члана предметни наставник је дужан да достави продекану за наставу, најкасније 14 (четрнаест) дана прије почетка предавања.
- (5) Предметни наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са основном литературом коју ће студент користити за полагање испита, а која се по могућности објављује на интернет страници Универзитета односно факултета/академије.

Члан 21.

- (1) Током наставног процеса ставља се акценат на самостални или тимски истраживачки рад студента.

(2) Настава на одговарајућој студијској групи се организује уколико постоји довољан број уписаних студената (најмање пет). Уколико нема довољно кандидата, настава се организује менторским радом са студентима.

Члан 22.

Поједини облици наставе могу се организовати у форми “учења на даљину”, али се испити морају одржавати у сједишту факултета/академије наведеним у дозволи за рад.

Евалуација наставе

Члан 23.

(1) Праћење успјешности наставног процеса, спроводи се анкетањем студената, као дијела редовног надзора у погледу оцјењивања наставе, програма, професора, сарадника и њихових предавачких способности.

(2) Анкета је анонимна. За спровођење анкете одговорни су Комитет за осигурање квалитета, универзитетска канцеларија за осигурање квалитета и координатор за осигурање квалитета факултета/академије.

III НАПРЕДОВАЊЕ У ТОКУ СТУДИЈА

Статус студента

Члан 24.

(1) Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм и закључивањем уговора о студирању.

(2) Студент приликом уписа може стећи један од следећих статуса:

а) редован студент,

- студент чије се студије финансирају из буџета Републике Српске

- студент који суфинансира своје школовање

- студент који самофинансира своје школовање

б) ванредан студент,

в) студент страни држављанин.

(3) Студент је обавезан регулисати свој статус у свакој академској години:

а) уписом године или апсолвентског стажа,

б) обновом године или апсолвентског стажа,

в) мировањем статуса студента.

(4) Студент који не регулише статус у оквиру наведених одредби из претходног става, губи статус студента. Право на поновно стицање статуса, студент може стећи подношењем захтјева декану факултета/академије и поновним уписом студијске године у оквиру уписне квоте и важећег наставног плана и програма уколико факултет/академија, располаже просторним, кадровским и материјално-техничким условима за то. О захтјеву о поновном стицању статуса студента одлучује декан факултета/академије. Право на поновно стицање статуса студента може се користити само једном у току студија.

(5) Статус студента престаје под условима утврђеним Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и статутима факултета/академија.

(6) Студенту који има званично верификован статус врхунског спортисте или статус студента са инвалидитетом, може се одобрити савладавање студијског програма под посебним условима, које утврђује Сенат Универзитета.

(7) Студент са инвалидитетом има право на ментора, те праћење наставе и полагање испита на начин прилагођен његовим могућностима, као и равноправно укључење у све процесе на Универзитету које се тичу студената. Доказ да се ради о лицу са инвалидитетом, студент је дужан

доставити приликом пријаве за упис на студије, односно уколико је до инвалидитета дошло у току студија након утврђивања инвалидитета од стране надлежног органа.

(8) Одлуком декана факултета/академије одређује се начин студирања и полагања испита, зависно од врсте и степена инвалидитета, појединачно за сваког студента.

Упис и овјера семестра и године

Члан 25.

- (1) Студенти су обавезни да похађају предавања, семинаре и остале видове наставе у складу са њиховим статусом.
- (2) Присуство свим видовима наставе је обавезно за студенте и о њему воде евиденцију одговорни наставници и сарадници и сам студент, на основу које студент по одслушаном семестру добија потпис од предметног наставника.
- (3) У току семестра студент може одсуствовати највише 20% од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету (изузев лабораторијских вјежби).
- (4) Студент који изостане са наставе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра губи право на потпис предметног наставника.
- (5) Студент другог циклуса стиче право уписа наредног семестра, ако је сакупио све потписе из наставних предмета које је одслушао и овјерио претходни семестар.
- (6) Изузетно, од става 5. овог члана, у оправданим случајевима, студенту којем недостаје попис наставника, на његов захтјев може се одобрити овјера претходног семестра и упис наредног семестра.
- (7) Захтјев за одобравање овјере претходног семестра и упис наредног семестра из става 6. овог члана студент подноси декану факултета/академије.
- (8) Уз захтјев за одобравање овјере претходног семестра и упис наредног семестра студент је обавезан приложити релевантну документацију којом доказује оправданост случаја из става 6. овог члана.
- (9) Декан, у случају основаности захтјева, доноси рјешење којим се студенту одобрава овјера претходног семестра и упис наредног семестра.
- (10) Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.
- (11) Против рјешења декана дозвољен је приговор предметног наставника и студента научно-наставном вијећу факултета, односно умјетничко-наставном вијећу академије, у року од 15 дана од пријема рјешења.
- (12) Одлука научно-наставног вијећа факултета, односно умјетничко-наставног вијећа академије по приговору је коначна.

Члан 26.

- (1) У случају када други циклус студија траје двије године, студент право уписа друге године студија оставрује у складу са Законом о високом образовању.
- (2) У случају да студент не испуни услове за упис друге године студија, студент обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из друге године студија до броја ECTS које је остварио у првој години студија. Захтјев за остваривање овог права, подноси се декану факултета/академије приликом обнове године.
- (3) Факултет/академија, за студента из става 2. овог члана утврђује испите које може слушати и полагати, о чему води посебну евиденцију.
- (4) Подаци уписани у евиденцију из става 3. овог члана, уписују се у студентску књижицу (индекс) и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

Мировање статуса студента

Члан 27.

- (1) Права и обавезе студента могу мировати.
- (2) Студенту се одобрава мировање права и обавеза у сљедећим случајевима:
 - а) теже болести,
 - б) упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест мјесеци,
 - в) његе дјетета до годину дана живота,
 - г) одржавања трудноће,
 - д) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу и
 - ђ) у другим оправданим случајевима, који се цијене у сваком конкретном случају.
- (3) Мировање права и обавеза студенту се одобрава на лични захтјев. Уз захтјев за мировање права и обавеза, студент је обавезан приложити релевантну документацију којом доказује постојање разлога из става 2. овог члана.
- (4) Захтјев за мировање права и обавеза подноси се прије наступања мировања, на почетку академске године, односно, у случају наступања разлога након уписане године, по наступању разлога за мировање статуса.
- (5) Уколико разлози за мировање трају дуже од једне академске године, студент је дужан да захтјев за мировање статуса поднесе за наредну академску годину.
- (6) Декан факултета/академије, у случају основаности захтјева, доноси рјешење којим се студенту одобрава мировање права и обавеза.
- (7) Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.
- (8) Против рјешења декана дозвољен је приговор научно-наставном, односно умјетничко-наставном вијећу, у року од 15 дана од пријема рјешења.
- (9) Одлука научно-наставног, односно умјетничко-наставног вијећа по приговору студента је коначна.
- (10) По престанку разлога због којих је затражио мировање, студент наставља студије према важећем студијском програму.

Промјена студијског програма

Члан 28.

- (1) Студенту се може омогућити препис са једног студијског програма на други, у складу са одобреним уписним квотама.
- (2) Право на промјену студијског програма може се остварити прије почетка наставе. Уз захтјев за промјену студијског програма, студент доставља увјерење о положеним испитима, наставни план и програм и исписницу са претходног студијског програма.
- (3) Признавање испита врше одговорни наставници, упоређујући програмске садржаје.
- (4) Одлуку о препису и признатим испитима доноси декан факултета/академије.
- (5) Студенту који је положио испит на другом студијском програму, признаје се положени испит, ако по свом садржају и обиму најмање 80% одговара предмету на наставном плану и програму на који се преписује, што се доказује документима предвиђеним ECTS правилима.
- (6) Признавањем испита, признаје се и оцјена којом је студент оцијењен на испиту, односно, број ECTS бодова дефинисан наставним планом и програмом на који се студент преписује.

Мобилност студената између универзитета

Члан 29.

- (1) Мобилност студената уређена је Правилником о међународној размјени академског и административног особља и студената.

IV ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНТА

Праћење рада студента

Члан 30.

- (1) Рад и знање студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра и на завршном испиту.
- (2) Оцјењивање се врши додјељивањем бодова за сваки облик активности и путем провјере знања у току семестра (обавезне наставне активности) и на завршном испиту, а у складу са ECTS правилима.
- (3) Евиденцију оцјењивања води предметни наставник и студентска служба факултета/академије.
- (4) Предметни наставник је дужан да за сваког појединачног студента води и након сваког облика оцјењивања студената, ажурира евиденцију о томе колико пута и када је студент био обавезан или је пријавио излазак на провјеру знања, а није изашао на провјеру, колико пута и када је студент био обавезан или пријавио излазак на провјеру знања и одустао од полагања и какав резултат је остварио у процесу провјере знања.
- (5) Предметни наставник обавезан је на почетку наставе у академској години, упознати студенте са методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, терминима провјере знања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја бодова и начином формирања оцјене.

Члан 31.

- (1) Наставник је студентима дужан јавно саопштити резултате о броју освојених бодова након сваке провјере, као и укупан број бодова које је студент постигао од почетка наставе.
- (2) У структури укупног броја бодова, најмање 50% мора бити предвиђено за обавезне наставне активности у току семестра.
- (3) На захтјев студента, наставник је дужан детаљно образложити оцјену његовог рада.
- (4) У оквиру трајања наставног процеса у току сваког семестра (15 седмица наставе), могу се организовати редовне и ванредне провјере знања у виду: тестова, квизова, диктата, конверзације и колоквијума.

Члан 32.

- (1) Студенти су обавезни присуствовати свим провјерама знања.
- (2) Провјере знања студената су јавне.
- (3) Провјере из свих облика знања, прихватиће се као кумулативни испит, уколико је постигнут резултат позитиван, након сваке појединачне провјере и износи најмање 51% у укупној вриједности од 100% предвиђеног укупног фонда знања и вјештина.

Члан 33.

- (1) Вијеће факултета/академије, својим актима може утврдити ближа правила студирања и специфичности за предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања и полагање испита из појединих предмета у текућој студијској години.
- (2) Акти факултета/академија из става 1. овог члана, не могу бити у супротности са овим правилником и не могу ускраћивати права студентима утврђена овим актом.

Члан 34.

- (1) Испитни рокови су одређени Законом о високом образовању.
- (2) Јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски испитни рок садрже два термина.
- (3) Априлски и октобарски испитни рок садрже један испитни термин, с тим да се октобарски испитни рок мора завршити најкасније до 15. октобра.
- (4) При одређивању испитних рокова потребно је обезбиједити да разлика између два термина буде најмање 15 (петнаест) дана.

- (5) Високошколска установа може организовати испитне рокове за апсолвенте сваког календарског мјесеца, изузев јула и августа, са по једним испитним термином.
- (6) По истеку апсолвентског стажа, студент има право полагаати испите уз накнаду трошкова.

Завршни испити

Члан 35.

- (1) Предметни наставник обавезан је на првом часу наставе упознати студенте са начином полагања завршног испита и терминима за његово одржавање.
- (2) Завршни испит се у структури бодова може вредновати са највише 50% укупног броја бодова и одржава се у испитним роковима из члана 34. овог правилника.

Члан 36.

- (1) Завршном испиту може приступити студент који је задовољио све програмом прописане обавезе, те се благовремено пријавио за полагање тог испита.
- (2) Наставним програмом може се прописати да је полагање одређеног испита условљено полагањем испита/свих испита из претходног семестра/године студија.
- (3) Студент је обавезан испит приавити електронским путем, најкасније 1 (једну) седмицу прије почетка испитног рока, у оквиру дефинисаног рока за пријаву испита.
- (4) Студент је дужан доћи на испит 15 минута прије почетка испита. Предметни наставник је дужан извршити прозивку по испитном записнику и идентификацију студената прије почетка испита, увидом у личну исправу/индекс студента.
- (5) Предметни наставник, односно његов сарадник, дужни су упознати студенте да је уношење и кориштење недозвољених помагала на испиту дисциплински кажњиво и елиминисати их са испита уколико користе недозвољена помагала.

Оцјењивање

Члан 37.

- (1) Резултате провјере рада и знања студента у току наставе предметни наставник уноси у индекс студента.
- (2) Након завршетка наставе и завршног испита, наставник одређује укупан број освојених бодова и формира коначну оцјену за сваког студента. Укупан број освојених бодова и завршну оцјену, наставник уноси у индекс, испитну књигу, испитну пријаву и записник са полагања испита, које доставља студентској служби факултета/академије.
- (3) Оцјењивање и вредновање врши се у складу са Статутом Универзитета, оцјенама од 5 до 10.
- (4) Пролазне оцјене су од 6 до 10:
 - 10 - изванредан, остварује се од 91 до 100 бодова;
 - 9 - одличан, остварује се од 81 до 90 бодова;
 - 8 - врло добар, остварује се од 71 до 80 бодова;
 - 7 - добар, остварује се од 61 до 70 бодова;
 - 6 - довољан, остварује се од 51 до 60 бодова;
 - 5 - не задовољава, остварује се од 0 до 50 бодова.
- (5) Студент који је приступио испиту и одустао од полагања, оцјењује се оцјеном 5 – одустао/ла од полагања испита.
- (6) Студент који није приступио полагању испита евидентира се ознаком – није изашао на испит.
- (7) Студент који није положио испит, оцјењује се оцјеном 5 (не задовољава), с тим да се та оцјена не уписује у индекс и матичну књигу студената.

Члан 38.

- (1) Испити се полажу у сједишту факултета/академије, а само изузетно и ван сједишта уколико се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева и у случају да факултет/академија по одобрењу Министарства просвјете и културе РС обавља дјелатност високог образовања ван свог сједишта.

(2) Одлуку о полагању испита ван сједишта факултета/академије, у сваком појединачном случају доноси декан, што се детаљније регулише статутима факултета/академије.

Члан 39.

(1) Испити и сви облици провјере знања су јавни. Јавност испита се обезбјеђује објављивањем распореда на огласним таблама и интернет страници факултета/академије.

(2) Наставник је дужан тражити изузеће од обављања испита уколико постоји нека околност која може довести у сумњу његову непристрасност и објективност.

(3) Студент може захтјевом тражити изузеће одговорног наставника и полагање испита пред комисијом уколико постоје основане сумње у непристрасност и објективност наставника.

(4) Одлуку по захтјевима наставника и студента из ставова 2. и 3. овог члана доноси Сенат Универзитета након достављеног мишљења научно-наставног вијећа факултета, односно умјетничко-наставног вијећа академије.

(5) Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.

(6) Уколико се испит организује усмено, наставник треба омогућити свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању. Усменом испиту, поред кандидата и испитивача, обавезно присуствује и најмање још једно лице из реда студената, наставника или сарадника.

(7) Уколико се испит организује писмено, наставник треба упознати студенте којим се помагалима могу користити током испита.

(8) Писмена или праткитична провјера знања из једног наставног предмета, не може трајати краће од 1 (једног) нити дуже од 3 (три) сата, зависно од сложености наставног предмета. На писменом испиту, предметни наставник мора осигурати примјерену удаљеност између студената, а која уколико је то могуће с обзиром на капацитете учионица подразумијева најмање једно празно мјесто и хоризонтално и вертикално између студената који полагају писмени испит. Писмени испит се сматра завршеним након што то објави предметни наставник или предсједник комисије, ако се испит полаже комисијски.

(9) Писмена провјера знања врши се на прописно овјереним папирима.

Члан 40.

(1) Наставник је студентима дужан саопштити резултате усменог завршног испита одмах по одржаном испиту, а потписан записник и пријаве доставити студентској служби, најкасније сљедећег радног дана.

(2) Резултати писменог завршног испита и коначне оцјене објављују се у року од 5 (пет) дана од дана испита, истицањем на огласној табли, односно, интернет страници факултета/академије. Потписан записник и пријаве достављају се студентској служби, најкасније сљедећег радног дана.

(3) Уколико је студент оцијењен оцјеном 5 (не задовољава), наставник је дужан, на његов захтјев, упознати га са недостацима рада и омогућити му увид у писмени рад.

(4) Уколико је испит положило мање од 50% студената који су редовно похађали наставу и полагали завршни испит, наставник је, на захтјев студената, дужан одржати групне консултације са студентима, прије наредног испитног рока.

Члан 41.

(1) Ако сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања испита, или у осталим облицима провјере знања, односно да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим правилником, студент има право декану факултета/академије, поднијети приговор на добијену оцјену у року од два дана од дана добијања оцјене.

(2) Студент је обавезан приговор из става 1. овог члана писмено образложити, навођењем наставног предмета, предметног наставника – испитивача, времена одржавања испита, начина одржавања испита, испитних питања, запажања у вези са разлогом подношења приговора и имена

најмање једног студента који је присуствовао испиту у тренутку настанка разлога за подношење приговора.

(3) Декан факултета/академије обавезан је у року од три дана од пријема приговора, спровести процедуру за утврђивање основаности приговора и донијети рјешење по истом.

(4) Процедура за утврђивање основаности приговора из претходног става подразумева писмено обавјештавање предметног наставника и најмање једног студента, који су били присутни у тренутку полагања испита подносиоца приговора, о садржају приговора и њихово истовремено писмено изјашњавање по наводима изнесеним у приговору у присуству декана и секретара факултета/академије, уз обавезу упознавања присутних са садржајем изјашњења.

(5) На основу поднесеног приговора и писмених изјава предметног наставника и најмање једног студента из претходног става, декан утврђује основаност приговора. Уколико оцијени да је приговор из става 1. овог члана основан, декан факултета/академије доноси рјешење о понављању испита, са којим треба упознати предметног наставника и студента. Истим рјешењем именује се испитна комисија и утврђује термин поновног одржавања испита. У комисију се именују најмање два наставника која имају избор у наставничко звање за ужу научну област којој припада предмет на којем се понавља испит и највише један наставник који има избор у наставничко звање за сродну ужу научну област, при чему се сродном ужом научном облашћу сматра област која припада истој катедри. Наставник (испитивач) с чијом оцјеном студент није задовољан не може бити предсједник те комисије. Вријеме и мјесто одржавања испита се објављује на огласној табли и интернет страници факултета/академије.

(6) У случају из става 5. овог члана, полагање испита пред испитном комисијом обавља се најкасније у року од седам дана од пријема рјешења о понављању испита.

(7) Сваки од чланова комисије оцјењује студента. На основу оцјена чланова комисије, утврђује се просјечна оцјена. Просјечна оцјена сматра се коначном.

(8) Записник о току испита и оцјени, комисија доставља студентској служби факултета/академије и предметном наставнику, одмах по обављеном испиту, најкасније наредног радног дана.

Члан 42.

(1) Послије три неуспјела покушаја полагања истог испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом коју именује декан факултета/академије.

(2) Неуспјешним покушајем из става 1. овог члана сматра се случај када је студент полагао, али није положио испит.

(3) Неуспјешним покушајем из става 1. овог члана не сматра се случај када студент пријави и не изађе на испит, нити када студент изађе на испит и одустане од полагања.

(4) У случају спријечености предметног наставника да одржи завршни испит, организација и одржавање завршног испита повјерава се комисији коју именује декан факултета/академије.

(5) Комисија из ставова 1. и 4. овог члана има најмање три члана. У комисију се именују најмање два наставника која имају избор у наставничко звање за ужу научну област којој припада предмет на којем се организује комисијско полагање испита и највише један наставник који има избор у наставничко звање за сродну ужу научну област, при чему се сродном ужом научном облашћу сматра област која припада истој катедри. Предметни наставник код кога студент не може да положи испит не може бити предсједник те комисије. Вријеме и мјесто одржавања испита се објављује на огласним таблама и интернет страници факултета/академије.

(6) Сваки од чланова комисије оцјењује студента. На основу оцјена чланова комисије, утврђује се просјечна оцјена. Просјечна оцјена сматра се коначном.

(7) Записник о току испита и оцјени и пријаву комисија доставља студентској служби факултета/академије и предметном наставнику, одмах по обављеном испиту, најкасније сљедећег радног дана.

Завршни рад

Члан 43.

- (1) Израда завршног мастер рада је обавезана на другом циклусу студија.
- (2) Завршни мастер рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема и вреднује се, у правилу са 15-25 ECTS.
- (3) Број бодова којима се исказује завршни мастер рад, односно завршни дио студијског програма, улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.
- (4) Завршни мастер рад се ради у посљедњем семестру студија и овим радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.
- (5) Тема завршног мастер рада бира се из предмета које садржи студијски програм.
- (6) Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници.
- (7) До почетка љетног семестра научно-наставно, односно, умјетничко-наставно вијеће на приједлог катедре усваја списак тема завршних мастер радова за текућу годину који се објављује на огласној табли и интернет страници факултета/академије.
- (8) Студенту се може од стране вијећа факултета/академије одобрити тема завршног мастер рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни мастер рад.

Члан 44.

- (1) Мастер радом студент доказује способност рјешавања проблема, оригиналност у приступу као и способност да стручној јавности изложи одређену материју.
- (2) Ради обезбјеђења високог квалитета студија, кандидати су обавезни, прије пријаве теме, објавити најмање један научни или стручни рад у релевантним часописима, на домаћој конференцији, или на међународној конференцији из области из које је мастер рад.
- (3) Приликом пријаве завршног мастер рада кандидати су обавезни доставити рад из става 2. овог члана, као и рецензије истог.
- (4) За умјетничке факултете кандидати су обавезни да изведу концерт или одржати изложбу.

Члан 45.

- (1) Завршни мастер рад пријављује се студентској служби факултета/академије са списка одобрених тема, на прописаном обрасцу чији изглед прописује научно-наставно, односно, умјетничко-наставно вијеће факултета/академије.
- (2) Студент стиче право да пријави завршни мастер рад почетком завршног семестра студија.
- (3) Пријава завршног рада обухвата следеће податке: биографију, назив рада и образложење теме. Образложење теме завршног рада на другом циклусу студија садржи:
 - образложење теме рада,
 - предмет истраживања,
 - хипотезу са образложењем уколико је исту могуће навести, с обзиром на област којој завршни рад припада,
 - циљ истраживања,
 - методе које ће се примјенити,
 - структура рада,
 - попис основне литературе.
- (4) Испуњена и потписана (од стране кандидата и ментора) пријава се овјерава и одлаже у досије студента.

Члан 46.

У студијској години наставник може преузети, у својству ментора или коментора, највише 5 (пет) завршних мастер радова.

Члан 47.

- (1) Студент може једном промијенити тему завршног мастер рада.
- (2) Приликом промјене теме завршног мастер рада (уз сагласност ментора) понавља се и поступак пријаве прописан чланом 45. овог правилника.

Члан 48.

Завршни мастер рад студент израђује самостално. Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му савјетима и упућивањем на литературу.

Члан 49.

- (1) Студент формира завршни мастер рад у концепту са свим припадајућим дијеловима и предаје га наставнику - ментору на увид и преглед.
- (2) Наставник је дужан да прегледа концепт рада и врати га са коментаром најкасније у року од 15 (петнаест) дана од дана предаје рада. Студент је дужан поступити према упутствима и примједбама наставника - ментора.

Члан 50.

- (1) Уз захтјев за одбрану, студент предаје најмање 3 (три) штампана примјерака завршног мастер рада укоричена у меком повезу и електронску верзију рада.
- (2) Након подношења захтјева и предаје рада у потребном броју примјерака, вијеће факултета/академије, на приједлог катедре, формира комисију за оцјену и одбрану рада.
- (3) Комисију сачињавају ментор, предсједник и најмање један члан.
- (4) У комисију из става 2. овог члана именују се наставници који имају избор у научно-наставно односно умјетничко-наставно звање за исту или сродну ужу научну/умјетничку област којој припада наставни предмет из којег се организује одбрана завршног рада, при чему се сродном ужом научном/умјетничком облашћу сматра област која припада истој катедри.
- (5) Изузетно, у случају када у реализацији наставе у организационој јединици није ангажован наставник који има избор у научно-наставно односно умјетничко-наставно звање за исту или сродну ужу научну/умјетничку област којој припада наставни предмет из којег се организује одбрана завршног рада, у комисију се може именовати наставник који има избор у наставничко звање за несродну ужу научну област.
- (6) Узимајући у обзир одређене специфичности завршног мастер рада, за једног од чланова комисије може се именовати и научни радник из друге институције ако има титулу доктора наука.
- (7) У случају немогућности присуства једног од чланова комисије за одбрану завршног мастер рада потребно је именовати његову замјену.
- (8) Ментор рада је обавезан присуствовати одбрани завршног мастер рада.
- (9) Након прегледа, комисија има могућност да наложи прераду или допуну завршног мастер рада у року од 15 (петнаест) дана од дана достављања одлуке о формирању комисије и примјерка завршног мастер рада.
- (10) Након сагласности комисије, кандидат је обавезан предати студентској служби 5 (пет) примјерака коначне верзије рада укоричених у тврдом повезу и коначну електронску верзију рада.
- (11) Декан факултета/академије заказује одбрану завршног рада. Подаци о одбрани објављују се на огласној табли и интернет страници факултета/академије.
- (12) Од одобрења коначне верзије рада од стране комисије до његове одбране мора проћи најмање 15 (петнаест) дана.

Члан 51.

- (1) Одбрана завршног рада састоји се од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије и питања из публике у вези резултата рада и закључака.
- (2) Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право писмено затражити да му се одобри избор нове теме у оквиру истог или другог предмета.

(3) Завршни рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном. Оцјена се доноси већином гласова чланова комисије.

V ИСПРАВЕ О СТУДИЈУ ДРУГОГ ЦИКЛУСА

Диплома

Члан 52.

(1) Студент који је положио све испите предвиђене за уписани студијски програм и испунио све остале обавезе прописане Статутом Универзитета и овим правилником стиче диплому другог циклуса одговарајућег студијског програма.

(2) Диплома о завршеном другом циклусу студија издаје се, у складу са законом.

(3) Уз диплому другог циклуса студија обавезно се издаје и додатак дипломи ради детаљнијег увида у ниво, природу, садржај, систем, излазне компетенције и правила студирања и постигнуте резултате током студија.

(4) Допатак дипломи се израђује ћиричним писмом на српском језику. На захтјев студента, додатак дипломи се израђује латиничним писмом на једном од језика других конститутивних народа БиХ. Допатак дипломи се обавезно израђује и на енглеском језику.

(5) Диплому о завршеном другом циклусу студија и додатак дипломи потписују ректор Универзитета и декан факултета/академије.

(6) Диплома се овјерава сувим жигом Универзитета.

(7) Допатак дипломи овјерава се печатом Универзитета и факултета/академије.

Члан 53.

Уколико је, у случајевима мобилности студента између универзитета, билатералним уговором закљученим између универзитета, предвиђено издавање заједничке дипломе, заједничку диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица Универзитета у Источном Сарајеву и другог Универзитета који изводе студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Члан 54.

(1) Дипломе се уручују на свечаној промоцији.

(2) Свечану промоцију студената који су стекли диплому другог циклуса студија, обавља декан факултета/академије.

Друге исправе

Члан 55.

На захтјев студента, студенту се издају и друге исправе о подацима о којима се води службена евиденција.

Студентска идентификациона картица

Члан 56.

Универзитет, односно факултет/академија може студенту издати студентску идентификациону картицу као доказ да је лице регистровано као студент Универзитета, а којом му се обезбјеђује:

- приступ просторима у којима се одвијају студентски програми Универзитета,
- коришћење библиотека, рачунарских учионица, осим ако нису предвиђена посебна правила регистрације,
- приступ спортским и другим објектима који стоје на располагању Универзитету,
- и за друге активности у оквиру дјелатности Универзитета.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

Ступањем на снагу овог правилника, престају да важе Правила студирања на другом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву број: 01-С-186-IX/12, 01-С-473-XXXV/14, 01-С-761-1-VI/15 и 01-С-815-1-XXIII/16.

Члан 58.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Универзитета.

Број: 01-С-236-1-XLIX/18

Датум: 12.07.2018.године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА

РЕКТОР

проф. др Стево Пашалић

